

DUDÁS JÓZSEF ÉLETE ÉS TEVÉKENYSÉGE

Kronológiai vázlat

Összeállította: Baló A. Péter

Dudás Józsefet, a Magyar Nemzeti Forradalmi Bizottmány elnökét és Szabó Jánost, a Széna téri felkelők parancsnokát az elsők között állították bíróság elé a forradalom leverése után. Ügyüket közös perben tárgyalta a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiuma. Az alábbi kronológiát alapvetően a Dudás–Szabó-per iratai és az Oral History Archivumban (OHA) található interjúk alapján állítottam össze, egy későbbi, Dudás Józsefről szóló tanulmány előmunkálataként.

A fenti forrásokból leginkább arról nyerhetünk információkat, mit *nem csinált* Dudás a forradalom alatt. Nem foglalta el ostrommal a Szabad Nép-székházat, nem volt köze a Külügyminisztérium elleni támadáshoz, nem adott parancsot a Köztársaság téri pártház ostromára, nem raboltatta ki a Nemzeti Bankot, a Corvin és Verseny Áruházat, nem tulajdonította el a Vöröskereszt pénzügyi iratait, és nem tudta kellően befolyásolni a Szabad Nép-székház fegyvereseinek cselekedeteit.

Az eddig áttekintett vizsgálati és peranyagok alapján nehéz az események pontos rekonstruálása. Dudásról már a forradalom alatt különböző mendemondák terjedtek el, s a szovjet és magyar nyomozó hatóságok ezekre építették a per koncepcióját.¹ A legsúlyosabb büntetés kiszabásáról már korábban politikai döntés született. A hatóságok ezért nem törekedtek a tények alapos feltárására, hiszen a vádlott szerepét új megvilágításba helyező momentumok felbukkanása nem befolyásolta volna a per kimenetelét.

A Dudás–Szabó-per iratait a belügyi szervek 15 alkalommal kérték ki 1957 és 1971 között, feltehetően azért, hogy más perekben nyomozati célokra felhasználják. E perek vonatkozó részei segítséget nyújthatnak Dudás tevékenysége alaposabb megismeréséhez.

Az eljárást közvetlenül a forradalom után, sietve folytatták le. A kihallgatottak többsége még nem volt tisztában a megtorlás mértékével, ezért őszinte vallomást tett, s az események közelsége miatt számos momentumot megbízhatóan idézett fel. A periratok értékes szórványadatokat tartalmaznak többek között a II. kerületi felkelőcsoportok és a Szabad Nép-székház fegyvereseinek tevékenységéről.

¹ Az MSZP Politikatörténeti Intézet Levéltárában (MSZP PIL, 290. f. 107. ő. e.) Dudásról és Szabóról egy-egy 1956 decemberéből keletkezett, orosz nyelvű jelentés található. Szerzőjük *Gneusev* (valószínűleg KGB-) ezredes, aki a harmincas évek „csisztakáinak” hangnemtől idéző nyelvezettel „leplezi le” a gyanúsítottakat. Gneusev a forradalom alatt és után született rémhírekből és pletykákból építi fel a két „kalandor” tetteinek történetét. Minden bizonnyal e szovjet „segédleten” alapult a magyar hatóságok vádirata.

DUDÁS JÓZSEF (1912–1957)

Dudás József 1912. szeptember 12-én született Marosvásárhelyt, munkáscsaládban. 1927-től szervezett munkás. 1927-ben ifjúsági küldöttként részt vesz az Egységes Szakszervezetek temesvári kongresszusán. Még ez évben egy tüntetés miatt néhány hónapos börtönbüntetésre ítélik. Lakatosként dolgozik, magánúton leérettségizik, 1932-ben abszolutóriumot szerez a Bukaresti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán. 1932-ben a romániai Kommunista Ifjómunkások Szövetsége brassói titkárává választják, belép az illegális Román Kommunista Pártba. 1932 decemberében megszervezi a brassói munkanélküliek tüntetését. 1933 januárjától az RKP Erdélyi Tartományi Titkárságának agit-prop. titkára Kolozsvárott. Februárban részt vesz az országos vasutassztrájk szervezésében. 1933 szeptemberében Imre fedőnéven újjászervezi a román politikai rendőrség által szétvert temesvári pártszervezetet.

1934 januárjában részt vesz az általános sztrájk szervezésében. Az év végén lebukik, kilenc hónap vizsgálati fogság után első fokon kilenc, másodfokon öt és fél évi börtönbüntetésre ítélik, amit a doftanai börtönben tölt le. 1935-ben fia születik élettársától, Karácsonyi Máriától (Dudás László).

1940-ben Budapestre költözik, telefonszerelőként dolgozik. Bekapcsolódik az illegális mozgalomba, Rajk Lászlóval és Kállai Gyulával tart kapcsolatot. Csatlakozik a Magyar Fronthoz. 1944 nyarán tagja a moszkvai fegyverszüneti delegációnak, hazatérőben Munkács közelében megsebesül. Tagja a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottságának.

1945-ben nem veszik át a Magyar Kommunista Pártba. Tildy Zoltán révén a Független Kisgazdapárt listáján jelölteti magát. Beválasztják a Budapesti Törvényhatósági Bizottságba. 1946 decemberében a Magyar Közösség-per kapcsán letartóztatják és internálják (Budadél). 1948 tavaszán Rajk László közbenjárására szabadon bocsátják. 1948 novemberében újra internálják (Kistarcsa, Recsk). 1951-ben kiadják a román hatóságoknak, melyek azt vizsgálják, besúgója volt-e a román politikai rendőrségnek. A vádat elejtik, Dudást hazaszállítják Magyarországra, 1954 májusában szabadlábra helyezik. 1954 júliusában feleségül veszi Horváth Arankát. Egy fő- és két mellékállása van (lakatos-szerelő, műszaki tanácsadó, kalorikus szakértő), havi összjövedelme eléri az 5000 Ft-ot. Normáját 190 százalékra teljesíti, több találmányt nyújt be. 1956 augusztusában a Belügyminisztérium Rehabilitációs Bizottsága megállapítja, hogy 1948 és 1954 között alaptalan vádak miatt tartották fogva.²

DUDÁS JÓZSEF 1956-OS TEVÉKENYSÉGÉNEK KRONOLÓGIÁJA

Október 23.

Dudás a Műszaki Egyetemen hűtőszekrényt javít, amikor a tüntetésről értesül. Részt vesz a tüntetésen.³

² Az életrajzot két forrás alapján állítottam össze: Dudás József 1956. dec. 21-én írt saját kezű vallomása (MSZP PIL, 290. f. 62. ő. e. 242–249. pp.) és Dudás Józsefné Horváth Aranka interjú, készítette Burillák Attila és Körösnéy András, 1989. Oral History Archivum 112. sz.

³ A kronológia információinak többsége a Dudás–Szabó-per irataiból származik (Hadtörténeti Levéltár, Katf. I. 00115/1956.). Az ettől eltérő forrásokat külön jelölöm.

Október 24–26.

Otthon tartózkodik (II. Modori u. 7.). Töpreng, feljegyzéseket készít, többször telefonál.⁴

Október 27.

Reggel feleségével elindulnak élelmiszert vásárolni és körülnézni. (Felesége a forradalom alatt mindvégig vele van, titkárnői teendőket lát el.) Dudásné a Retek utcai pékségnél beáll a sorba, Dudás a Mártírok útján továbbmegy a Duna felé. A Margit híd budai hídfőjénél emelt barikádnál a tömeg ellenőrzi az áthaladó járműveket. Felismerik Veres Pétert, feltartóztatják autóját, fenyegető kijelentések hangzanak el. Dudás lecsillapítja az embereket. Átmennek a Széna térre, ahol Dudás szónoklatot tart a több száz főnyi tömegnek. Tetszést arat. Másnapra újabb gyűlést hirdet.

Október 28.

Reggel Dudás és felesége elindulnak a Széna térre. A Vörös Hadsereg útján Dudás megismerkedik Benedek István tanárral, aki kéri, hogy Dudás a Hűvösvölgyben is tartson a Széna térihez hasonló beszédet.

Dudás újra szónokol a Széna téren. Javasolja, hogy másnap válasszák meg az egységes II. kerületi Forradalmi Bizottságot. Este megírja 25 pontos programját, amelyet felesége több példányban legépel.

Október 29.

Reggel az 56-os autóbusz hűvösvölgyi végállomásán 30–40 fős tömegnek tart beszédet. Benedeknek átadja 25 pontos programját, és megbízza azzal, hogy alakítsa meg a hűvösvölgyiek Forradalmi Bizottságát.

A Bem laktanyában Kővágó Sándor alezredes laktanyaparancsnoknak bemutatja a 25 pontot, és engedélyt kér a gyűlés megtartására. Kővágó megadja az engedélyt, és 10 fegyveres honvédet küld a gyűlés biztosítására.

Dél körül a II. kerületi Tanácsházán (II. Frankel Leó u. 38–40.) megalakul a 29 fős Magyar Nemzeti Forradalmi Bizottmány. Elnöke Dudás, tagjai többek között dr. Kovács Zoltán volt parasztpárti képviselő, dr. Pásztor Tamás, az FKgP volt képviselője, Szabó János Széna téri felkelő, Gábris Ferenc (Páter Gracianus) ferences rendfőnök és Mód Aladár történész. Dudás megbízza Bugár Jánost, a II. kerületi Tanács VB-titkárát, hogy a régi közigazgatás folytassa munkáját. Bugár igazolást ad Dudásnak arról, hogy ő a Forradalmi Bizottmány elnöke, és személygépkocsi igénybevételére jogosult.

Dudás másnapra meghirdeti a Nemzeti Bizottságok kongresszusát, de erre nem kerül sor.

Délután néhány fős kísérettel a Parlamentbe hajt, hogy tárgyaljon Nagy Imrével. A miniszterelnök egyéb elfoglaltsága miatt nem fogadja, ezért Dudás felkeresi ismerősét, dr. Csorba Jánost, Budapest volt kisközpárti polgármesterét, hogy segítsen bejutnia Nagy Imréhez. Együtt mennek a Parlamentbe, de Nagy Imre továbbra sem fogadja. A titkárságon leadják a 25 pontot, és egyeztetik a másnapi találkozó időpontját.

⁴ Dudás Józsefné interjú, OHA 112. 40–41. pp.

Este a Szabad Nép-székházba megy, hogy kinyomtassa programját és két röplapot. Mivel az épületben nyomda és telefonközpont van, a székházat a Nemzeti Bizottmány főhadiszállásává teszi. Erről megállapodást köt a székház Munkástanácsával. Irányítása alá vonja az épületben tartózkodó több száz főnyi fegyverest, akiknek parancsnokai: a már 29-én hozzá csatlakozó Kovács András joghallgató, Pálházi Ferenc („Feri bácsi”) autófényező, „Nagy őrmester”, Márton Gyula bányász. Nagy mennyiségű papír és nyomdai kapacitás áll rendelkezésére; megkezdí a *Függetlenség* c. lap kiadását. A kefelevonat hibás, az első szám csak másnap jelenhet meg.

Október 30.

Megjelenik a *Függetlenség* (okt. 31-től *Magyar Függetlenség*). A lap nov. 3-ig napi két-három kiadásban került utcára. Dudás mellett különböző feladatokat látnak el: Benedek István, Bükkös Vilmos (az épület portása) és fia, Oiszter Antal, Janesch Rudolf (Dudás volt rabtársa), Spielmann Tibor. A lap szerkesztésében részt vesz Nyugati László újságíró, valamint Homoródi József korrektor. Dudás munkatársai napi szükségleteit saját megtakarított 16 000 Ft-jából fedezi.

Dudás dél körül az ELTE Jogi Karán részt vesz a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottsága ülésén. Donáth Ferencnek és Losonczy Gézának kifejti a koalíciós kormányról kialakított elképzeléseit.

18 órától Dudás a Parlamentben Nagy Imrével tárgyal. Követeli a szovjet csapatok kivonását, szükség esetén ENSZ-segítség igénybevételével. Sürgeti, hogy Erdei Ferencet és Bognár Józsefet távolítsák el a kormányból. A kormányba Nagy Imrét, Kádár Jánost és Kovács Bélát javasolja, valamint a demokratikus pártok egy-egy képviselőjét. Fegyvereseit önálló haderőként kívánja elismertetni. Oszkó Gyulával megállapodik, hogy Budapesten katonákból, rendőrökből és felkelőkből egyenlő arányban összeállított járőrök tartják fenn a rendet.⁵

Dudás este a Szabad Nép-székházban beszámol a tárgyalásokról, kifejti távlati elképzeléseit. Többek között jelen van Egri György, Fekete Sándor, Gellért Tibor, Homoródi József.

Dudás megbízza Spielmann Tibort, hogy a székházat biztosító Pf. 9497. sz. honvédségi alakulat tagjai körében népszerűsítse a forradalom célkitűzéseit.

Éjjel Kopácsi Sándor Münnich Ferenc parancsára megpróbál behatolni a Szabad Nép-székházba. Fegyveresek útját állják, kénytelen visszafordulni.⁶

⁵ A Nagy Imre–Dudás találkozásról számos, oral history interjúból származó részadat áll rendelkezésre, ezek értékelésére azonban a beszámoló jellege miatt nem törekedtem.

⁶ Kopácsi visszaemlékezése szerint (*Életfogytiglan*, Nyíregyháza, Nyírségi Nyomda, 1989; 146–149. pp.) Münnich parancsára Gimes Miklóst és Jónás Pált kellett volna letartóztatnia. Fazekas György szerint (*Forró ősz Budapesten*. Lejegyezte: Hegedűs B. András, Bp., Magyar Hírlap Könyvek, 1989. 102. p.) Münnich a Szabad Nép-székház felszabadítására küldte Kopácsit. Kopácsi nem akart csetepatéba keveredni, ezért megbeszélte Angyal Istvánékkal, hogy színlelt összecsapást rendeznek, így a rendőrök visszavonulhatnak. Eörsi László a Fazekas-féle verziót tartja valószínűbbnek (E. L.: A Tűzoltó utcai fegyveres csoport a forradalomban; In: *Évkönyv I.*, Bp., 1956-os Intézet, 1992. 68–69. pp.). Kopácsi és Fazekas 29-ére emlékeznek, a per néhány vallomása szerint viszont 30-án éjjel volt a „Nemzeti körüli lövöldözés”.

Október 31.

A Kilián laktanyában a Forradalmi Karhatalmi Bizottság ülésén Zimányi Tibor képviseli Dudást. Dudás a Szabad Nép-székház fegyvereseit nem akarja alárendelni az egységes Nemzetőrség parancsnokságának.

Kovács András és „Feri bácsi” fegyveresei ÁVH-sokat és MDP-tagokat fognak el és vallatnak a Szabad Nép-székházban. Dudás mérsékelni próbálja őket, de nem engedelmeskednek neki, ezért felkéri Arnóczki Pál századost, a Zrínyi Akadémia tisztjét, hogy a honvédség fegyverezze le Kovácsékat, és vegye át az épület biztosítását.

Dudás telefonon megállapodik Oszkó Gyulával, hogy az elfogott ÁVH-sokat a BM ORK Jászai Mari téri épületébe kísérteti. Budkovszky Emánuel, a budai felkelők főparancsnoka a Fő utcai Katonai Börtönben értekezletet tart a budai felkelőcsoportok parancsnokainak. A II. kerületi Nemzeti Bizottmányt dr. Pásztor Tamás és Szeredás Jenő képviselik.

Este Dudás sajtótájékoztatót tart külföldi újságíróknak, akiket Varsányi József újságíró hozott a Szabad Nép-székházba.

November 1.

Megjelenik a *Paraszt Függetlenség*, Dudás lapjának vidéki kiadása.⁷

Dudás megbízza dr. Kovács Zoltánt, hogy a II. kerületi fegyveres csoportokból másnapra szervezzen díszszemlét. (Nem kerül rá sor.)

Arnóczki százados 10 tiszttel megjelenik a Szabad Nép-székházban, de nem mer konfrontálódni Kovács András embereivel, távozik.

Szántó Rezső, Dudás doftanai kommunista rabtársa Kádár János megbízásából felkeresi, és engedélyt kér a *Népszabadság* kinyomtatására. Dudás örömmel beleegyezik, mert „szabadság lesz, minden pártnak lesz helye”.⁸

Hanna Adamiecka lengyel újságíró a Szabad Nép-székház 506-os szobájából telexösszeköttetést tart fenn Varsóval.⁹

Dr. Kovács Zoltán ismerőst, Seifert Tibort gépkocsioszlop-parancsnoknak és a II. kerületi fegyveresek parancsnokának nevezi ki. Seifertnek őrnagy beosztottjai is vannak, ezért dr. Kovács tartalékos tizedesből alezredessé lépteti elő. Seifert a következő napokban irányítása alá vonja a Széna téri és Maros utcai felkelőket, a Bem laktanya és a Tárogató út katonai alakulatait, valamint a Bimbó úti kerületi rendőrkapitányságot. Később csatlakozik a Budai Nagy Antal laktanya is (300 fő, 25 ágyú). Seifert a gépkocsioszlop-parancsnoki tisztséget sógorára, Kósa Gyulára ruházza át.

Seifert kérésére Budkovszky a III. kerület fegyvereseit is az ő parancsnoksága alá rendeli.

November 2.

Illés Jenő, a Külügyminisztérium (KM) Munkástanácsának tagja telefonon jelenti a II. kerületi Nemzeti Bizottmánynak, hogy ÁVH-sok iratokat akarnak elvinni az épületből. Dr. Kovács Zoltán utasítja Seifertet, hogy tisztázza a helyzetet. Seifert telefonon kirendel

⁷ In: *1956 a sajtó tükrében* (Szerk. Izsák Lajos, Szabó József, Bp., Kossuth, 1989), 221. p.

⁸ Szabó László újságíró visszaemlékezése (In: Csáki Judit–Kovács Dezső: *Rejtőzködő legendárium*, Bp., Szépirodalmi–Szemtanú, 1990. 90–93. pp.)

⁹ Hanna Adamiecka cikke, *Sztandar Mlodych*, 1956. XI. 28. (In: *Életünk* 1992/3–4, 266. p. Közli: Tischler János.)

3 szakasznyi (70–80 fő) Széna téri felkelőt, azzal az indokkal, hogy a KM-be 100 ÁVH-s fészkelte be magát. A felkelőcsoport vezetője, Mészáros főhadnagy megszállja az épületet. Egy szakaszt kívül, a KM Bem téri oldalán helyez el, és megparancsolja, hogy ha lövéseket hallanak, nyissanak tüzet. A felkelők terrorizálják a KM tisztviselőit, feldúlják a hivatali helyiségeket. Kalmár alezredes, a KM katonai összekötője telefonon segítséget kér a Hadügyminisztériumból (HM). Megjelenik Zólmay László ezredes két tiszt kíséretében (egyikük Bohus Lajos százados). Zólmay sorakozót rendel el, miközben a felkelők kisebb csoportjai folytatják a kutatást. Három lövést adnak le a személyzeti osztály ajtaját védő vasrács zárjára. A kinti biztosító szakasz vaktában tüzet nyit az épületre. A lövöldözés mintegy 15 percig tart, személyi sérülés nem történik, de az anyagi kár jelentős. A felkelők felsorakoznak, Zólmay telefonon jelentést ad Király Bélának. Azt a parancsot kapja, hogy fegyverezze le őket, amit a kiéleződött helyzetben nem tud végrehajtani. Király a helyszínre siet, lelépteti a felkelőket és letartóztatja az időközben megérkező Seifertet és kíséretét. Mivel Seifert alezredesi kinevezésén Dudás aláírása is szerepel, Király behívja Dudást a HM-be, és letartóztatja. Dudást szembesítik Seiferttel. Bebizonyosodik, hogy Seifert kinevezése és a KM elleni akció Dudás tudta nélkül történt, s mindezt dr. Kovács Zoltánt terheli a felelősség. Király elrendeli dr. Kovács letartóztatását. Seiferttel együtt átkísérteti a Fő utcai Katonai Börtönbe. Dudást elengedi, de előtte megállapodnak, hogy Kovács András szintén a Fő utcába küldik és letartóztatják. Dudásné telefonon üzenetet ad át Kovács Andrásnak, hogy egy elfogott ÁVH-st kísérjen a Fő utcába. Kovácsot letartóztatják, de másnap kiengedik.¹⁰ Spielmann Tibor 83 puskát, 5 géppisztolyt, néhány pisztolyt és nagy mennyiségű lőszert vesz át a BM ORK Jászai Mari téri épületében. A lebonyolításban részt vesz Sárkány András rendőr százados.¹¹

A fegyvereket szétszítják a Szabad Nép-székház felkelői között.

November 3.

A Nemzeti Bankból telefonálnak Benedek Istvánnak, aki Dudás megbízásából a székházban található Szikra Lapnyomdát irányítja, hogy a Szabad Nép „jogutódjaként” felvehetik a volt pártlap számára elkülönített 500 000 Ft-ot. Dudás Spielmann és Csabai Józsefet küldi a pénzért. Az elismervényről hiányzik a pénzügyminiszter-helyettes aláírása, ezért a bank megtagadja az összeg kiadását. Spielmann és Csabai a Parlamentbe mennek az aláírásért. Csabait letartóztatják, a kint váró Spielmann jelenti Dudásnak, hogy a megbízatást nem tudta teljesíteni. A Karhatalmi Bizottság ülésén (Deák tér, BRFK) a Dudás-csoportot ki akarják zárni a Bizottságból. Ennek elkerülésére Kovács András, „Nagy őrmester” és Márton Gyula leváltottnak minősítik Dudást, és kijelentik, hogy az új parancsnok Kovács András. Király Béla tudomásul veszi a döntést.

Este Arnóczki százados Márton András ezredeshez hívja Dudást a Zrínyi Akadémiára. Dudást rövid időre letartóztatják, majd elnézést kérnek. Ismét megállapodnak Kovács András letartóztatásáról.

¹⁰ Az esetet Zólmay a per tanúvallomásaival összhangban említi (Z. L.: Én is ezredes voltam a vezérkarnál; In: *Évkönyv I.*, Bp., 1956-os Intézet, 1992, 184–186. pp.) Egy eltérés van: Zólmay szerint Király azért engedte el Dudást, mert az megfenyegette, hogy emberei meg fogják támadni a HM-et, ha nem tér vissza. Ennek ellentmond, hogy Király a támadás miatt eljár dr. Kovács Zoltán ellen, illetve Dudás kérésére lefogatta Kovács András.

¹¹ Sárkány András interjú. Készítette Eörsi János, Standeisky Éva, 1991–92-ben, Oral History Archivum 339. sz. 43–44. pp.

November 4.

Hajnalban Dudás meghallgatja a Nagy Imre-beszédet. Parancsot ad a szovjet csapatokkal szembeni ellenállásra, a Szabad Nép-székház körül barikádokat építtet.

Reggel Kopácsi Sándorral beszél telefonon, aki meggyőzi az ellenállás értelmetlenségéről. Lebontatja a barikádokat, és megtiltja, hogy felvegyék a harcot. Emiatt összekülönbözik Kovács Andrással, aki fenyegetően lép fel vele szemben. Őt fegyveres és felesége kíséretében a Sztálin úti MÁV-központba vonul.

Este Márton Gyula letartóztatja, és visszakíséri a Szabad Nép-székházba. Kovács András kihallgatja, őrizetbe veszi, utalva arra, hogy Dudás tovább folytathatja politikai és lapszerkesztői tevékenységét, de az ő felügyelete alatt. Kovács András fegyveresei tüzet nyitnak a Rákóczi úton elhaladó szovjet tankokra. A székházat több belövés éri, Dudás légnyomást kap. Kovács és csapata őrséget hátrahagyva távozik. Dudást és feleségét egy honvéd hadnagy viszi ki az épületből, aki ismeri a jelszót. A Corvin Áruházon keresztül a Rókus kórházba mennek, ahol Dudást felveszik az orr-fül-gége osztályra.

November 8-ig

Dudás és felesége a Rókusban tartózkodik.

November 8–19.

Dudást a MÁV-kórházban kezelik (VI. Rudas László [ma: Podmaniczky] u. 111.)

November 10. táján.

Dudásné az utcán találkozik Gábori Györggyel, a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottsága tagjával, aki figyelmezteti, hogy Dudást keresik.

November 12. táján.

Dudásné találkozik Varsányival, aki megígéri, hogy a külföldi sajtóban cáfolni fogja a Dudásról megjelent téves információkat.

November 19.

Dudás és felesége sógoruk, Kostyál Kálmán lakására mennek. (VII. Tanács [ma: Károly] krt. 1.) Dudás telefonon kapcsolatokat keres. Varsányi telefonon arról értesíti, hogy Kádár nov. 21-re összehívta a Parlamentbe a munkástanácsok és nemzeti bizottságok képviselőit, Dudást is várja.

November 21.

11.30-kor a Tanács krt.–Dohány utca sarkán Varsányi felveszi Dudást autójába, és a Parlamentbe viszi. Dudást a Parlament előcsarnokában szovjet elhárítótisztek letartóztatják, és a Fő utcai Katonai Börtönbe szállítják. A nyomozás kezdeti szakaszában szovjetek hallgatják ki, majd átadják a magyar hatóságoknak.

November 22.

Dudás egy szovjet tábornok felszólítására felhívást ír a magyar néphez, melyben a munka felvételét sürgeti.

November 30.

A Malenkov vezette szovjet delegáció azt „tanácsolja” a magyar vezetőknek, hogy 6-8 főt azonnal állítsanak hadbíróság elé, mert ez a testület gyorsan hozhat halálos ítéleteket,

és a közvélemény előtt is tekintélye van. Kádár és Münnich elsőként Dudást, Szabó Jánost és Zólmoy Lászlót választja ki.¹²

December 29.

A vádirat kelte. Vád: BHÖ I/1. (Népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés vezetésének büntette.) A Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiuma tárgyalja.¹³
Ügyész: dr. Szénási Géza legfőbb ügyész.

1957. január 8–12., 14.

Tárgyalás. A tanács elnöke dr. Ledényi Ferenc hadbíró ezredes. Dudás védője dr. Zarubay Emil. A nyomozás és a per során összesen 44 személyt hallgattak ki. Többek között Bán Róbert, Csepregi László, Derián János Imre, Kohut Béla, Varga Rezső felkelőket, dr. Kovács Zoltánt, Janesch Rudolfot és Zólmoy László honvéd ezredest (valamennyien letartóztatásban), valamint Deák Ferenc honvéd őrnagyot, Fekete Sándor újságírót, Kopácsi Sándor rendőr ezredest és Lőcsei Pál újságírót.

Január 14.

Ítélethirdetés. Dudás és Szabó kegyelmet kérnek, amit a kegyelmi tanács még aznap elutasít.

Január 18.

Kihirdetik a kegyelmi kérvény elutasítását.

Január 19.

Ítéletvégrehajtás.¹⁴

Január 20.

A Népszabadság beszámol a két kivégzésről.

1991. október 26.

A Független Kisgazdapárt Elnöksége Polgári Tagozata, a Magyar Ellenállók Szövetsége és a Recski Szövetség Dudás József tiszteletére emléktáblát avat fel a volt II. kerületi Tanácsháza homlokzatán (II. Frankel Leó u. 38–40).

¹² *Hiányzó lapok 1956 történetéből. Dokumentumok a volt SZKP KB Levéltárából* (Bp., Móra K., 1993.), 50. sz. dokumentum.

¹³ A vádirat szerint a Katonai Bíróság a Bp. 23/B 2. bekezdés a) pontja értelmében illetékes a tárgyalás megtartására. Tehát a Dudás–Szabó-per még nem statáriális eljárás. Ennek oka az, hogy a pártvezetés nov. 30-án döntött a forradalom néhány vezetőjének felelősségre vonásáról (és halálra ítéléséről), a rögtönbíráskodás bevezetéséről pedig dec. 11-én született törvényerejű rendelet. Addigra a per előkészítése már előrehaladott állapotban volt. Az ügyésznek egyébként nem okozott nehézséget, hogy olyan vádpontokat találjon, amelyek miatt a vádlottak ügyét a Katonai Bíróságnak kell tárgyalnia. Dudás esetében a Pf. 9497. sz. alakulat agitálását (okt. 30.) minősítették katonai bűncselekménynek, Szabó Jánosnak pedig azt rótták terhére, hogy a Széna tériek elfoglalták a Maros utcai honvédlaktanyát.

¹⁴ A holttestet az 1989-es exhumálás során nem sikerült megtalálni, így az Új Köztemető 233-as parcellájában Dudást Szabó Jánossal közös sírban, jelképesen temették el.